

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobkyně: a) **R. s.r.o.**, IČO: X,
sídlem X,
b) **S . co., s.r.o.**, IČO: X,
sídlem X,
obě zastoupené advokátem Mgr. Tomášem Šmucem,
sídlem V Malé Doubravce 1242/27, Plzeň,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**,
sídlem Zborovská 81/11, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2017, č. j. 140336/2017/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl jejich odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu B. (dále jen „stavební úřad“) ze dne 31. 8. 2017, č. j. MBE/54530/2017/VÝST-SaL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad na základě žádosti Ing. P. L. a Mgr. J. L. (dále jen „žadatelé“) rozhodl o umístění stavby rodinného domu s garáží, zpevněné plochy, vjezdu, přípojky IS, oplocení a bleskosvodu na pozemcích p. č. X, X a X v katastrálním území B. (dále jen „stavba“) a tuto stavbu povolil.

Obsah žaloby

2. Žalobkyně předně uvádí, že žalovaný na základě jejich odvolání rozhodnutím ze dne 10. 3. 2017, č. j. 033566/2017/KUSK, zrušil předchozí rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 3. 11. 2016, č. j. MBE/76145/2016/VÝST-SaL, a věc mu vrátil k dalšímu řízení mimo jiné s odůvodněním, že pokud byla během stavebního řízení uplatněna námitka zpochybňující vlastnické právo stavebníků ke stavbě, na kterou má být stavba napojena, nepřísluší stavebnímu úřadu si o ní učinit úsudek. Stavební úřad má postupovat dle § 57 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „správní řád“) a vyzvat žadatele či namítajícího účastníka, aby se ve stanovené lhůtě obrátil na soud. Pokud bude návrh k soudu podán, stavební úřad vyčká do pravomocného skončení věci, nebude-li podán, učiní si úsudek sám. Stavebnímu úřadu přikázal, aby po vrácení spisového materiálu vyzval žadatele, aby se obrátili na soud.
3. Žalobkyně v novém projednání věci dne 22. 6. 2017 vznesly námitky, v nichž předložily výčet soudních řízení vedených u Okresního soudu v B. týkajících se určení vlastnického práva ke stavbě vodovodu a kanalizace B. – Z. – N. C. – I. a II. etapa (dále též „vodovod a kanalizace“) a určení neplatnosti smluv týkajících se provozování vodohospodářského infrastrukturního majetku uzavřených dne 6. 3. 2015 mezi společnostmi C. a.s. (dále jen „C.N“) a Vodovody a kanalizace B. a.s. (dále jen „VaK B.“). V námitkách žalobkyně upozornily, že již dne 6. 3. 2017 a 13. 3. 2017 byl stavební úřad informován o tom, že žalobkyně a) podala žalobu proti VaK B. na zdržení se provozování vodovodu a kanalizace I. etapa, a o tom, že žalobkyně b) podala žalobu proti VaK B. na zdržení se provozování vodovodu a kanalizace II. etapa. Dále poukázaly na to, že dne 10. 3. 2017 podala žalobkyně a) jako vlastník vodovodní a kanalizační přípojky na místě stavby žalobu proti žadatelům na zdržení se užívání vodovodní a kanalizační přípojky umístěných na pozemcích p. č. X a X. Žalobkyně dále stavebnímu úřadu oznámily, že dne 21. 7. 2017 podal jednatel žalobkyň A. Š. trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu ze strany statutární zástupkyně společnosti C. a osob činných ve společnosti VaK B..
4. Navzdory uvedeným skutečnostem stavební úřad v rozporu s § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu nedbal závazného právního názoru žalovaného, nepostupoval dle § 57 správního řádu a nezákonně vydal prvostupňové rozhodnutí, ve kterém vyjádřil nesouhlas s názorem žalovaného. Žalovaný v rozporu se svým závazným právním názorem vydal napadené rozhodnutí, aniž byly vyřešeny námitky občanskoprávní povahy, v nichž je sporována existence vlastnického práva ke stavbě vodovodu a kanalizace a přípojek.

Změnu právního názoru žalovaný neodůvodnil, pouze konstatoval, že probíhající soudní řízení týkající se zdržení provozování vodovodu a kanalizace (proti VaK B.) a řízení ve věci zdržení se užívání vodovodní a kanalizační přípojky (proti žadatelům) nebrání vydání rozhodnutí ve věci samé, neboť podáním takových žalob nevznikají žádná práva ani povinnosti. Žalobkyně namítají, že správní orgány postupovaly v rozporu s § 57 a § 64 správního řádu a § 2 odst. 3 a 4 správního řádu.

5. Žalobkyně dále namítají, že žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutí v rozporu s § 14 odst. 3 větou druhou správního řádu, neboť na straně osob podílejících se na výkonu pravomoci stavebního úřadu byly okolnosti nasvědčující tomu, že jsou z řízení vyloučeny. Žalovaný vycházel z toho, že námitka podjatosti podaná jednatelem žalobkyň A. Š. dne 29. 8. 2017 nebyla podána účastníkem řízení. V námitce podjatosti A. Š. s odkazem na podané trestní oznámení namítl podjatost zaměstnankyň stavebního úřadu včetně Ing. L. Š., která danou věc vyřizovala. V prvostupňovém rozhodnutí nebylo k námitce podjatosti přihlédnuto. Žalobkyně podáním ze dne 9. 10. 2017 uplatnily námitku podjatosti. O jejím vyřízení vyrozuměl žalobkyně dne 5. 12. 2017 tajemník Městského úřadu B.. Námitku ve vztahu k řízení, ve kterém bylo vydáno napadené rozhodnutí, neshledal důvodnou s ohledem na ukončení tohoto řízení. Žalovaný nezohlednil, že jednatelem žalobkyň bylo proti Ing. L. Š. podáno trestní oznámení s tím, že ve svém úředním postavení úmyslně opomíjí skutečnosti týkající se vlastnického práva žalobkyň k vodovodu a kanalizaci. Žalovaný tak dle žalobkyň měl přerušit řízení na dobu do skončení trestního řízení vedeného Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje pod sp. zn. KRPS-332659/ČJ-2017-010281.
6. Žalobkyně závěrem namítají, že o provozování vodovodu a kanalizace a o připojení na ně rozhoduje především vlastník. Pokud bylo dáno stanovisko o vyhovujících kapacitních a technických možnostech vodovodu a kanalizace osobou, která sice disponovala pravomocným rozhodnutím o povolení k jejímu provozování, avšak za situace, kdy uvedené rozhodnutí bylo napadeno v přezkumném řízení, které bylo přerušeno z důvodu sporu o vlastnické právo, a kdy je žalobami sporováno užívací právo tohoto provozovatele, nemělo být k jeho stanovisku v zájmu dodržení základních zásad činnosti správních orgánů přihlédnuto.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření cituje námitky žalobkyň ze dne 3. 10. 2016. Dle námítky žalobkyně b) II. etapa vodovodu a kanalizace nesplňuje podmínky pro provozování pro veřejnou potřebu dle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“), a tudíž ji nelze užívat jako tranzitní vodovod a kanalizaci pro I. etapu, již vlastní žalobkyně a). Z námitek, jež podala žalobkyně a), plyne, že nemůže udělit souhlas k napojení rodinného domu na pozemku p. č. X, X a X v k. ú. B. na I. etapu vodovodu a kanalizace, neboť nesplňuje kapacitní a technické podmínky provozování pro veřejnou potřebu. Z námitek plyne, že nebyly uplatněny námitky týkající se existence nebo rozsahu vlastnických práv, a proto bylo v působnosti stavebního úřadu je posoudit, udělat si o nich úsudek a ve věci rozhodnout. Součástí správního spisu je přitom dohoda o narovnání uzavřená mezi žadatelem a C., v níž je uvedeno, že „[s]trany se podpisem této Dohody dohodly a potvrzují, že na základě Kupní smlouvy došlo k převodu Pozemků, a to se všemi právy a povinnostmi a s veškerým zákonným příslušenstvím a součástmi, a včetně staveb (kanalizační

přípojky, vodovodní přípojky, přípojky elektřiny a plynovodní přípojky) zakončených na Pozemcích.“ Z výpisu z katastru nemovitostí zároveň plyne, že pozemky p. č. X, X a X v k. ú. B. jsou ve vlastnictví žadatelů. Žalovaný doplnil, že k námitkám žalobkyň podaným po 15. 10. 2016 nebylo přihlédnuto, jelikož byly podány po stanovené lhůtě.

8. V době, kdy stavební úřad vydal prvostupňové rozhodnutí, nebyla účastníky řízení podána námitka podjatosti. Pan A. Š. uplatnil dne 29. 8. 2017 u tajemníka Městského úřadu B. námitku podjatosti zaměstnanců odboru výstavby a životního prostředí, avšak z námítky i vyjádření tajemníka ze dne 9. 10. 2017 plyne, že ji podala fyzická osoba, která neměla postavení účastníka řízení, a proto s ní nebylo naloženo jako s námitkou podjatosti dle § 14 odst. 2 správního řádu, ale byla vyřízena jako podnět.
9. Z podání žalobkyň ze dne 22. 6. 2017 vyplývá, že žaloby vedené Okresním soudem v B. pod sp. zn. 5 C 28/2016, 4 C 46/2016, 13 C 117/2016, 3 C 251/2015, 9 C 60/2017, 19 C 45/2017 a 9 C 64/2017 se týkají žalobkyň a společnosti C.. Žaloba podaná dne 6. 3. 2017 žalobkyní a) proti VaK B. o zdržení se provozování vodovodu a kanalizace I. etapa a žaloba podaná proti žadatelům o zdržení se užívání vodovodní a kanalizační přípojky nebyla v době písemného vyjádření pravomocně ukončena. Podání žaloby na zdržení se provozování vodovodu a kanalizace a na zdržení se užívání přípojek dle žalovaného nebrání vydání rozhodnutí o umístění stavby a stavebního povolení, neboť podáním žalob nevznikají žadatelům žádná práva a povinnosti. Žadatelé dne 12. 9. 2016 doložili vyjádření VaK B. jako provozovatele vodovodu a kanalizace, že rodinný dům lze na vodovod a kanalizaci napojit. Připojení stavby na vodovod nebo kanalizaci, dodávka pitné vody a odvod odpadních vod je otázkou smluvního vztahu mezi vlastníkem (provozovatelem) vodovodu a kanalizace a není předmětem společného územního a stavebního řízení.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobami k tomu oprávněnými a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud posoudil žalobu v rozsahu uplatněných žalobních bodů vycházejí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez námitek, neshledal.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

11. Ze správního spisu vyplývá, že dne 13. 1. 2016 byla stavebnímu úřadu doručena žádost žadatelů o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení. Stavbu v žádosti vymezili jako stavbu rodinného domu s garáží, zpevněné plochy, vjezd na pozemek, přípojky IS, oplocení a bleskosvod. Stavba měla být umístěna na pozemcích p. č. X, X a X v k. ú. B..
12. Součástí správního spisu je projektová dokumentace vypracovaná V. O.. Z grafické části plyne, že na pozemku stavebníků je vybudována kanalizační a vodoměrná šachta. Z technické zprávy z října 2015 plyne, že pro výstavbu byly s předstihem vybudovány přípojky vodovodu a splaškové kanalizace ukončené na hranici pozemku. Zaústění vnitřní splaškové kanalizace do stávající přípojky bude provedeno v revizní šachtě.
13. VaK B. ve vyjádření ze dne 8. 1. 2016 uvedla, že na pozemku ve vlastnictví stavebníků, na kterých má být stavba povolena, nevlastní ani neprovozuje žádná vodohospodářská

zařízení. Na pozemek p. č. X je přivedena vodovodní přípojka ukončená vodoměrnou šachtou a gravitační kanalizační přípojka ukončená revizní šachtou. Jako provozovatel vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu souhlasila s umístěním a povolením stavby a s napojením pozemku p. č. X na vodovod a jednotnou kanalizaci stávající vodovodní a splaškovou kanalizační přípojkou za stanovených podmínek. Jednou z podmínek byl souhlas vlastníka vodovodu a kanalizace, jímž měla být dle informací VaK B. společnost C..

14. Stavební úřad usnesením ze dne 15. 1. 2016 řízení přerušil a vyzval žadatele k doplnění žádosti.
15. Usnesením ze dne 14. 3. 2016, č. j. MBE/18186/2016/VÝST-KeL (dále též „usnesení o přerušení“), stavební úřad společné řízení přerušil s odůvodněním, že dne 18. 2. 2016 obdržel od žalobkyň oznámení o podaných žalobách na určení vlastnického práva ke stavbě vodovodu a kanalizace. Jelikož u Okresního soudu v B. probíhá řízení o předběžné otázce, na jejímž rozhodnutí závisí jeho rozhodnutí, o níž si nemůže učinit úsudek sám, řízení přerušil.
16. Žadatelé podali proti tomuto usnesení odvolání, v němž namítali nepřezkoumatelnost usnesení. Dále namítali, že k přerušení není důvod, neboť řízení o žalobách žalobkyň nemůže založit důvodné pochybnosti, že společnost C. není vlastníkem vodovodu a kanalizace.
17. Rozhodnutím ze dne 20. 6. 2016, č. j. 090210/2016/KUSK, žalovaný usnesení o přerušení zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k novému projednání. Konstatoval, že žalobkyně a) ve vyjádření ze dne 17. 2. 2016 uvedla, že na základě smlouvy ze dne 15. 2. 2016 nabyla výlučné vlastnické právo k I. etapě vodovodu a kanalizace. Následujícího dne žalobkyně vyrozuměla stavební úřad, že u Okresního soudu v B. podala žalobu na určení vlastnického práva k I. etapě vodovodu a kanalizace. Dále uvedl, že dne 27. 11. 2015 obdržel podání žalobkyně a), v němž tvrdila, že je vlastníkem 32 vodovodních a kanalizačních přípojek v lokalitě N. C., B. – Z.. Z projektové dokumentace je patrné, že stavba má být napojena na stávající přípojky, přičemž žadatelé nedoložili doklad prokazující právo k jejich napojení. Žalovaný dospěl k závěru, že řízení probíhající u Okresního soudu v B. není předběžnou otázkou, neboť stávající přípojky jsou již napojeny do vodovodního řadu a kanalizační stoky. S odkazem na § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích konstatoval, že vlastník, případně provozovatel, je-li k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen umožnit připojení na vodovod a kanalizaci, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti zařízení. Smlouva o dodávce pitné vody a odvádění odpadních vod je podkladem pro vydání souhlasu s užíváním, nikoli pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení.
18. Z vyjádření VaK B. ze dne 12. 9. 2016 plyne, že na pozemcích ve vlastnictví stavebníků, na kterých má být stavba povolena, nevlastní ani neprovozuje žádná vodohospodářská zařízení. Na pozemek p. č. X je přivedena vodovodní přípojka ukončená vodoměrnou šachtou a gravitační kanalizační přípojka ukončená revizní šachtou. Jako provozovatel vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu se stavbou a napojením na vodovod a jednotnou kanalizaci stávající vodovodní a splaškovou kanalizační přípojkou souhlasí.
19. Oznámením ze dne 27. 9. 2016 stavební úřad vyrozuměl účastníky o zahájení společného územního a stavebního řízení a informoval je, že upouští od ústního jednání. Současně účastníky poučil o právu uplatnit námitky ve lhůtě 15 dnů od doručení s upozorněním, že

k později uplatněným námitkám nebo námitkám nesplňujícím zákonné náležitosti (§ 89 odst. 4 a § 114 odst. 1 stavebního zákona) nebude přihlíženo.

20. Žalobkyně a) ve stanovisku ze dne 3. 10. 2016 uvedla, že I. etapa stavby vodovodu a kanalizace, včetně přípojek, v jejím výlučném vlastnictví nesplňuje dle § 8 zákona o vodovodech a kanalizacích kapacitní, technické a právní podmínky k provozování pro veřejnou potřebu, a tudíž nemůže jako vlastník vyslovit souhlas s napojením stavby rodinného domu na tyto stavby. Ke stanovisku připojila rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 25. 5. 2016, č. j. 16255/2016-MZE-15111, z něhož plyne, že bylo ve zjednodušeném přezkumném řízení zrušeno rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 3. 6. 2016, a nesouhlas města B. ze dne 11. 7. 2016, č. j. MBE/33850/2016/ÚPRR-Kol, s provedením stavby „B.-Z.-N. C., Technická a dopravní infrastruktura, Vodovod a jednotná kanalizace, Měření průtoků – I. etapa“.
21. Žalobkyně b) ve stanovisku z téhož dne uvedla, že stavba II. etapy vodovodu a kanalizace v jejím vlastnictví nemá vybudovanou žádnou kanalizační přípojku a nesplňuje dle § 8 zákona o vodovodech a kanalizacích kapacitní, technické a právní podmínky k provozování pro veřejnou potřebu. Z těchto důvodů ji není možné provozovat nebo užívat jako tranzitní vodovod a kanalizaci pro I. etapu stavby vodovodu a kanalizace, která je ve vlastnictví žalobkyně a), a nemohla uzavřít dohodu o úpravě vzájemných práv a povinností dle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích se společností VaK B. a s žalobkyní a). Ke stanovisku přiložila rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 25. 5. 2016, č. j. 16255/2016-MZE-15111, a nesouhlas města B. s provedením stavby „B.-Z.-N. C., Technická a dopravní infrastruktura, Vodovod a jednotná kanalizace, Měření průtoků – II. etapa“ ze dne 11. 7. 2016, č. j. MBE/33855/2016/ÚPRR-Kol.
22. Stavební úřad vydal dne 3. 11. 2016, č. j. MBE/76145/2016/VÝST-Sal, rozhodnutí o umístění a povolení stavby. Konstatoval, že všechny námitky se týkají napojení stavby na vodovodní a kanalizační přípojku. Odkázal na rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2016, č. j. 090210/2016/KUSK, podle něhož řízení probíhající u Okresního soudu v B. nemají povahu předběžné otázky, o níž by si nemohl učinit úsudek sám, jelikož navržená stavba je na stávající přípojky již napojena. Za dané situace nebylo možné doložit souhlas vlastníka veřejné technické infrastruktury. Poukázal na § 8 odst. 5 a 6 zákona o vodovodech a kanalizacích. Konstatoval, že z předložené dokumentace stavby je zřejmé, že na pozemek p. č. X ve vlastnictví stavebníků je přivedena vodovodní přípojka ukončená vodoměrnou šachtou a gravitační kanalizační přípojka ukončená revizní šachtou. Stavba je tedy na stávající přípojky vodovodu a kanalizace již napojena. Napojení je tedy technicky možné, což potvrdila i VaK B. ve vyjádření ze dne 12. 9. 2016. Z těchto důvodů není podstatné, kdo bude určen jako vlastník vodovodu a kanalizace, tj. osoba povinná k připojení stavby, jak jí to ukládá zákon o vodovodech a kanalizacích. Není pravdou, že by připojení stavby neumožňovaly kapacitní a technické možnosti vodovodu a kanalizace. Vodovodní a kanalizační řad včetně přípojek na jednotlivé pozemky byl stavebně povolen speciálním stavebním úřadem za účelem novostaveb rodinných domů. Na stavbu vodovodu a kanalizace byly vydány kolaudační souhlasy. Stavba je tedy schopná bezpečného provozu a užívání. Je nejen zkolaudována, ale i fakticky provozována. Jejím prostřednictvím jsou již napojeny některé rodinné domy v lokalitě do vodovodního a kanalizačního systému města B..
23. Dne 30. 11. 2016 podala každá z žalobkyň blanketní odvolání, které doplnily dne 19. 12. 2016.

24. Žalobkyně a) namítala, že soudní řízení vedené u Okresního soudu v B. řeší předběžnou otázku. Řízení se týká určení vlastnického práva k vodovodu a kanalizaci, na kterou má být stavba napojena. Netýká se vodovodní ani kanalizační přípojky, na které je stavba napojena. Ty jsou též ve výlučném vlastnictví žalobkyně a), a to včetně revizní a vodovodní šachty. Přípojky k vodovodu a kanalizaci nejsou předmětem žádného sporu o určení vlastnického práva. Uvedla, že je jejich vlastníkem dle kupní smlouvy uzavřené s A. Š.. Přípojky nelze považovat za zcela dokončené, neboť nesplňují podmínky stanovené v § 3 odst. 4 a 5 a § 15 zákona o vodovodech a kanalizacích, a tudíž je nelze užívat v souladu s právními předpisy. Stavebnímu úřadu vytkla, že vydal prvostupňové rozhodnutí, aniž zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ze stanoviska žalobkyně a) vyplývá, že stavebníci nemají její souhlas s připojením k vodovodní a kanalizační přípojce a stavba vodovodu a kanalizace nesplňuje technické, kapacitní a právní podmínky dle § 8 zákona o vodovodech a kanalizacích. Nesouhlasila se stavebním úřadem, že by nebylo možné doložit souhlas vlastníka s napojením k vodovodní a kanalizační přípojce. Žalobkyně a) ho odmítla udělit, neboť nesplňují technické, kapacitní a právní podmínky stanovené zákonem o vodovodech a kanalizacích. Posouzení splnění těchto podmínek ve vztahu k přípojkám přísluší výlučně vlastníku. Odkaz na § 8 odst. 5 a 6 zákona o vodovodech a kanalizacích je ve vztahu k vodovodním přípojkám nepřipadný. Záměr žadatelů klade ve vztahu k napojení na vodovodní a kanalizační systém města B. takové požadavky, že je nelze realizovat bez vybudování nových staveb a zařízení nebo úpravy stávajících. Úplné dokončení stavby vodovodu a kanalizace znemožnilo nesouhlasné stanovisko města B.. Stavební úřad měl řízení přerušit dle § 88 stavebního zákona a vyzvat žadatele k předložení smlouvy s vlastníky veřejné vodovodní a kanalizační infrastruktury. Poukázala na to, že rozhodnutím Ministerstva zemědělství ze dne 25. 5. 2016, č. j. 16255/2016-MZE-15111, bylo zrušeno povolení VaK B. k provozování vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu. Ačkoli rozhodnutí ministerstva bylo zrušeno rozhodnutím ministra zemědělství ze dne 1. 11. 2016, účinky zrušení zůstaly zachovány, neboť věc byla ministerstvu vrácena k novému projednání. VaK B. není ani vlastníkem, ani oprávněným provozovatelem I. etapy vodovodu a kanalizace a její vyjádření nemají ve věci žádnou relevanci. Žalobkyně a) ani předchozí vlastník vodovodu, kanalizace a přípojek neuzavřeli s žadatelem žádnou smlouvu o dodávce a odvádění odpadních vod. Dne 9. 1. 2017 doplnila své odvolání o důkazy, které dle ní prokazují její vlastnické právo k I. etapě vodovodu a kanalizace včetně 32 vodovodních a kanalizačních přípojek, a listinné důkazy k prokázání protiprávního jednání VaK B. a C.. Mezi doloženými listinami je mj. kopie smlouvy o dílo uzavřená dne 27. 10. 2011 mezi objednatelem A. Š. a společností A. C. s.r.o., jako dodavatelem, jejímž předmětem bylo provedení výstavby plynovodu, komunikace, vodovodu a splaškové kanalizace v lokalitě N. C., kopie kupní smlouvy ze dne 26. 11. 2015 uzavřená mezi A. Š. jako prodávajícím a žalobkyní a) jako kupujícím 32 vodovodních a kanalizačních přípojek včetně revizních šachet v lokalitě N. C., dále kopie kupní smlouvy ze dne 15. 2. 2016 uzavřené mezi A. Š. jako prodávajícím a žalobkyní a) jako kupující o převodu vlastnického práva k I. etapě vodovodu a kanalizace a kolaudační souhlas k I. etapě vodovodu a kanalizace ze dne 20. 11. 2013, č. j. MBE/57016/2013/ŽP-LiB.
25. Žalobkyně b) namítala, že dosud neuzavřela s žalobkyní a) jako vlastníkem provozně související kanalizace smlouvu, neboť k tomu nejsou dány technické a kapacitní podmínky. Neuzavřela ani smlouvu s žádným provozovatelem kanalizace. Rozhodnutím města B. č. j. MBE/33855/2016/ÚPRR-Kol jí bylo zmařeno dobudování II. etapy vodovodu a

kanalizace. Shodně s žalobkyní a) poukázala na skutečnost, že rozhodnutím Ministerstva zemědělství ze dne 25. 5. 2016, č. j. 16255/2016-MZE-15111, bylo zrušeno povolení VaK B. k provozování vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu. Ačkoli bylo zrušeno rozhodnutím ministra zemědělství, účinky rozhodnutí ministerstva zůstaly zachovány. Společnost VaK B. není vlastníkem ani provozovatelem vodovodu a kanalizace. Uzavřela, že II. etapa vodovodu a kanalizace nesplňuje podmínky provozu pro veřejnou potřebu, a proto ji nelze využívat jako tranzitní vodovod a kanalizaci pro I. etapu. Nesouhlasila s připojením odběratelů k II. etapě vodovodu a kanalizace, neboť nebyly splněny technické a kapacitní podmínky pro napojení související I. etapy vodovodu a kanalizace. Dne 9. 1. 2017 doplnila své odvolání o důkazy, které dle jejího názoru prokazují existenci jejího vlastnického práva k II. etapě vodovodu a kanalizace. Mezi doloženými listinami je mj. kupní smlouva ze dne 15. 2. 2016 uzavřená mezi A. Š. a žalobkyní b) o převodu vlastnického práva k II. etapě vodovodu a kanalizace do vlastnictví žalobkyně b) a kolaudační souhlas II. etapy vodovodu a kanalizace ze dne 20. 11. 2013, č. j. MBE/57015/2013/ŽP-LiB.

26. K podaným odvoláním se dne 2. 1. 2017 vyjádřila C.. K odvolání žalobkyně a) uvedla, že stavební úřad s odkazem na rozhodnutí nadřízeného správního orgánu ve skutkově podobných věcech správně rozhodl, že otázka existence vlastnického práva k I. etapě vodovodu a kanalizace není předběžnou otázkou ve věci samé. Nadto je stavebnímu úřadu z úřední činnosti známo vlastnické právo C. k přípojkám. Žalobkyně a) netvrdí, v čem vodovod a kanalizace nesplňuje podmínky pro užívání. Vodovod a kanalizace včetně přípojek byl zhotoven na základě smlouvy o dílo uzavřené mezi A. Š. a A. C. s.r.o. Veškerá práva z této smlouvy byla A. Š. převedena na C., která se stala novým objednatelem a následně vlastníkem. Pokud žalobkyně a) tvrdí, že s ní A. Š. uzavřel kupní smlouvu, neměl v té době k vodovodu a kanalizaci žádná práva. K otázce posouzení splnění technických a kapacitních podmínek přípojek konstatovala, že z právní úpravy neplyne povinnost, aby takové posouzení provedl pouze jejich vlastník. Žalobkyně a) nemá pro posouzení odborné znalosti. Společnost VaK B. je oprávněna k provozování vodovodu a kanalizace, jelikož uzavřela s C. dohodu dle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích. K odvolání žalobkyně b) zopakovala, že je vlastníkem vodovodu a kanalizace a žadatelé od společnosti VaK B. jako provozovatele získali souhlas s napojením stavby. K vyjádřením předložila rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 1. 11. 2016, č. j. 60484/2016-MZE-12151, jímž zrušil rozhodnutí ministerstva zemědělství ze dne 25. 5. 2016, č. j. 16255/2016-MZE-15111, které v přezkumném řízení zrušilo rozhodnutí o povolení provozování vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu společnosti VaK B., a věc vrátil ministerstvu k dalšímu řízení.
27. Žalovaný k odvolání žalobkyň rozhodnutím ze dne 10. 3. 2017, č. j. 033566/2017/KUSK, zrušil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 3. 11. 2016, č. j. MBE/76145/2016/VÝST-SaL, a věc mu vrátil k novému projednání. Poukázal na to, že vodovodní a kanalizační přípojka byla umístěna a provedena na základě územního rozhodnutí ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1154/2011/VÝST, vydaného A. Š.. Následně žalobkyně a) a A. Š. uzavřeli dne 26. 1. 2015 kupní smlouvu, v níž je uvedeno, že A. Š. prodal žalobkyni a) 32 vodovodních a 32 kanalizačních přípojek včetně šachet v lokalitě N. C., B. – Z.. Stavební úřad nebyl oprávněn o námitce žalobkyně a) sám rozhodnout, jelikož se týkala rozsahu vlastnických práv. Zároveň šlo o námitku, v případě jejíž oprávněnosti by nebylo možné stavební povolení vydat tak, jak bylo vydáno. Pokud by kanalizační a vodovodní přípojka byla skutečně ve vlastnictví žalobkyně a), nemohl by stavební úřad bez jejího souhlasu povolit

nápojení vnitřní kanalizace a vodovodu do těchto přípojek. Nedošlo-li mezi účastníky řízení k dohodě, měl stavební úřad vyzvat žadatele či žalobkyni, aby se obrátili na soud, a správní řízení přerušit. K odvolacím námitkám, že stavba vodovodu a kanalizace nesplňuje technické podmínky pro provoz, uvedl, že odbor životního prostředí Městského úřadu B. kolaudačním souhlasem ze dne 20. 11. 2013 povolil užívání I. etapy vodovodu a kanalizace. Rozhodnutím ze dne 3. 6. 2015, č. j. 067139/2013/KUSK, bylo povoleno její provozování pro veřejnou potřebu. Zahájením přezkumného řízení nebyla pozastavena vykonatelnost takového rozhodnutí, VaK B. je tudíž oprávněna provozovat vodovod a kanalizaci, do níž jsou vodovodní a kanalizační přípojky napojeny. VaK B. zároveň dne 12. 9. 2016 udělil souhlas s umístěním a povolením stavby.

28. Dne 7. 6. 2017 oznámil stavební úřad účastníkům správního řízení nové projednání věci a poučil účastníky, že mohou do 15 dnů od doručení oznámení uplatnit námitky.
29. Žalobkyně dne 22. 6. 2017 ve společných námitkách konstatovaly, že řízení vedené Okresním soudem v B. pod sp. zn. 5 C 28/2016 o žalobě žalobkyně a) proti C. na určení vlastnického práva k I. etapě vodovodu a kanalizace a řízení vedené u téhož soudu pod sp. zn. 4 C 46/2016 o žalobě na určení vlastnického práva k II. etapě vodovodu a kanalizace mezi žalobkyní b) a C. nebyla dosud pravomocně skončena. Rovněž nebylo rozhodnuto v řízení vedeném pod sp. zn. 13 C 117/2016 o žalobě C. proti A. Š. na určení vlastnického práva k I. a II. etapě vodovodu a kanalizace a v řízení vedeném pod sp. zn. 3 C 251/2015 o určení neplatnosti smlouvy o provozování vodohospodářského majetku uzavřené dne 3. 6. 2015 mezi C. a VaK B.. Žalobkyně dále poukázaly na to, že dne 6. 3. 2017 byl stavební úřad vyrozuměn o žalobě žalobkyně a) proti VaK B. na zdržení se provozování I. etapy vodovodu a kanalizace, o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Dne 13. 3. 2017 informovala žalobkyně b) stavební úřad o řízení proti VaK B. na zdržení se provozování II. etapy vodovodu a kanalizace, jež také není dosud pravomocně skončeno. Uvedly, že dne 10. 3. 2017 podala žalobkyně a) u Okresního soudu v B. proti žadatelům žalobu na zdržení se užívání vodovodní a kanalizační přípojky umístěné pod povrchem pozemku p. č. X a X tvrdíc, že je výlučným vlastníkem přípojek, o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto.
30. Prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad rozhodl o umístění stavby a vydání stavebního povolení. Konstatoval, že všechny uplatněné námitky se týkají připojení stavby rodinného domu na vodovodní a kanalizační přípojku. Stavební úřad vycházel z rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2016, č. j. 090210/2016/KUSK, v němž žalovaný uvedl, že *„jestliže žadatel nemá vlastnické právo, smlouvu nebo doklad o právu provést stavbu nebo opatření k pozemku nebo stavbě, předloží k žádosti o vydání rozhodnutí souhlas jejich vlastníka. Je patrné, že navržená stavba je napojena na stávající přípojky vodovodu a kanalizace. Přitom žadatelé nedoložili doklad prokazující jejich právo k napojení do těchto přípojek. Správní orgán došel k závěru, že probíhající řízení u Okresního soudu v B. na určení vlastnictví není předběžnou otázkou, protože stávající přípojky jsou již napojeny do vodovodního řádu a kanalizační stoky.“* Doplnil, že z předložené dokumentace a podkladů vyplývá, že na pozemek p. č. X ve vlastnictví žadatelů je přivedena vodovodní přípojka ukončená vodoměrnou šachtou a gravitační kanalizační přípojka ukončená revizní šachtou. Stavba je napojena na stávající přípojky. Napojení je tedy technicky možné, což svým vyjádřením ze dne 12. 9. 2016 potvrdila i VaK B.. Stavební úřad dospěl k závěru, že není podstatné, kdo bude určen jako vlastník vodovodu a kanalizace. Nesouhlasil s tím, že by napojení stavby neumožňovaly kapacitní a technické možnosti vodovodu a kanalizace.

Vodovodní a kanalizační řad, včetně přípojek na jednotlivé pozemky, byl stavebně povolen za účelem výstavby novostaveb rodinných domů. Speciální stavební úřad vydal k I. a II. etapě vodovodu a kanalizace kolaudační souhlasy. Vodovod a kanalizace jsou tedy schopné bezpečného provozu. Rozhodnutí o povolení k provozování vodovodu a kanalizace je nadále platné a účinné. Některé rodinné domy v lokalitě jsou již jejich prostřednictvím napojeny do vodovodního a kanalizačního systému města B.. Doplnil, že žadatelé doložili též dohodu uzavřenou se společností C., v níž strany potvrzují, že na základě kupní smlouvy došlo k převodu pozemků včetně přípojek zakončených na pozemku (mj. vodovodní a kanalizační). Věc vyřizovala Ing. L. Š..

31. Součástí správního spisu je dohoda uzavřená mezi C. a žadateli ze dne 26. 5. 2016, podle níž se kupní smlouva na prodej pozemků p. č. X, X a X včetně jejich příslušenství ze dne 7. 9. 2015 vztahuje i na vodovodní a kanalizační přípojky.
32. Dne 29. 8. 2017 podal A. Š. námitku podjatosti vůči úředním osobám stavebního úřadu. Uvedl, že téhož dne podal Okresnímu státnímu zastupitelství v B. trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu ze strany pracovníků Městského úřadu B., odboru výstavby a životního prostředí, Ing. L. Š., M. N., Ing. I. R. a RNDr. J. C.. Vyjádřil přesvědčení, že u všech zaměstnanců stavebního úřadu lze důvodně předpokládat, že mají zájem na výsledku všech řízení, jež se týkají práv žalobkyň ke stavbě vodovodu a kanalizace, respektive osoby A. Š., aby v těchto řízeních nebylo k jeho právům a právům žalobkyň přihlédnuto, případně aby o nich bylo rozhodnuto k jejich škodě, bez ohledu na řízení o určení vlastnického práva ke stavbě vodovodu a kanalizace vedená u Okresního soudu v B.. K podání připojil kopii trestního oznámení, jež bylo podáno pro podezření ze spáchání trestného činu ze strany M. S., Ing. E. K. a zaměstnankyň stavebního úřadu Ing. L. Š., M. N., Ing. I. R. a RNDr. J. C., ve spojení s trestnou činností organizované skupiny kolem Mgr. V. K.. Zaměstnankyně stavebního úřadu se dle trestního oznámení měly dopouštět trestného jednání tím, že ač jim bylo známo, že vlastnické právo k vodovodu a kanalizaci náleželo A. Š. a bylo převedeno na žalobkyně, je úmyslně nerespektovaly a bez přerušení vedly územní a stavební řízení, v nichž vydávaly rozhodnutí ke škodě skutečného vlastníka, ačkoli u Okresního soudu v B. jsou vedena soudní řízení o určení vlastnického práva ke stavbě vodovodu a kanalizace.
33. Dne 18. 9. 2017 podala každá z žalobkyň blanketní odvolání. Ve společném doplnění odvolání ze dne 3. 10. 2017 poukázaly na to, že jednatel žalobkyň A. Š. doručil dne 29. 8. 2017 do datové schránky stavebního úřadu námitku podjatosti úředních osob s odkazem na podané trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu, jehož se měla dopustit mj. Ing. L. Š.. Stavební úřad vydal prvostupňové rozhodnutí, aniž byl služebně nadřízený o podané námitce vyrozuměn. Ing. L. Š. tak nebyla dle § 14 odst. 3 správního řádu oprávněna vypracovat prvostupňové rozhodnutí ani výzvu k doplnění odvolání. Žalobkyně dále odkázaly na rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2017, č. j. 033566/2017/KUSK, kterým bylo předchozí rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 3. 11. 2016 zrušeno a věc vrácena k novému projednání mj. z důvodu, že byla uplatněna námitka občanskoprávní povahy, o níž si stavební úřad nebyl oprávněn udělat úsudek. V nových námitkách žalobkyně stavebnímu úřadu sdělily, jaká soudní řízení probíhají a co je jejich předmětem. Šlo mj. o určení vlastnického práva k I. a II. etapě vodovodu a kanalizace a vodovodní a kanalizační přípojce umístěných pod povrchem pozemku p. č. X a X. Doplnily, že jejich jednatel A. Š. podal Okresnímu státnímu zastupitelství dne 21. 7. 2017 trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu ze strany statutární

zástupkyně C. M. S. a osob zastupujících VaK B.. Namítaly, že stavební úřad nedbal závazného právního názoru žalovaného a bez ohledu na námítky žalobkyň vydal prvostupňové rozhodnutí. Navrhly, aby žalovaný změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že se řízení přerušuje do pravomocného skončení řízení vedených u Okresního soudu v B. sp. zn. 5 C 28/2016, 4 C 46/2016, 13 C 117/2016, 3 C 251/2015, 9 C 60/2017, 19 C 45/2017 a 9 C 64/2017.

34. Tajemník Městského úřadu B. v přípisu ze dne 9. 10. 2017, č. j. MBE/58423/2017/KT-Frl, v návaznosti na podání A. Š. ze dne 29. 8. 2017 uvedl, že A. Š. není účastníkem žádného správního řízení vedeného stavebním úřadem v souvislosti se stavbou vodovodu a kanalizace, a proto nemůže namítat podjatost dle § 14 odst. 2 správního řádu. Účastníky řízení jsou pouze žalobkyně, které však námítku podjatosti nepodaly (podání bylo učiněno pouze jménem A. Š.). S námítkou podjatosti tak bylo naloženo jako s podnětem k prověření možné podjatosti a případnému postupu dle § 14 odst. 4 správního řádu. Důvody uvedené A. Š. neshledal tajemník městského úřadu důvodnými, neboť podjatost nelze dovozovat pouze z toho, že A. Š. podal na některé osoby trestní oznámení. Jiné skutečnosti neuvedl a neuvedly je ani úřední osoby. Důvody k vyloučení úředních osob proto nebyly shledány.
35. V podáních ze dne 10. 10. 2017 žalobkyně shodně uvedly, že přistupují k námítce podjatosti pana A. Š.. Doplnily, že se teprve tohoto dne od svého jednatele dozvěděly o obsahu jeho námítky podjatosti a reakce tajemníka Městského úřadu B.. Na výzvu upřesnily, že se domáhají vyslovení podjatosti úředních osob v posuzovaném správním řízení. Podjatost spatřují v trvalém nerespektování stanovisek a vlastnických práv k I., resp. II. etapě vodovodu a kanalizace. O podjatosti se dozvěděly z trestního oznámení, jež podal dne 29. 8. 2017 A. Š., a jím vznesené námítky podjatosti.
36. Společnost C. se k odvolání vyjádřila tak, že považuje prvostupňové rozhodnutí za zákonné a odvolací námítky a námítku podjatosti za nedůvodné procesní překážky.
37. O odvolání žalobkyň rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. K odvolacím námítkám uvedl, že v průběhu řízení nebyly uplatněny námítky týkající se existence nebo rozsahu vlastnického práva, a proto bylo v působnosti stavebního úřadu si námítky posoudit. Vycházel ze skutečnosti, že pro vodovod a kanalizaci byl vydán kolaudační souhlas, který je platný a účinný. Vodovod a kanalizace jsou tedy schopné bezpečného provozování a užívání a jsou provozovány dle pravomocného rozhodnutí o povolení provozování společností VaK B.. Zahájením přezkumného řízení toto oprávnění nezaniklo. K vydání stavebního povolení je dostatečné vyjádření provozovatele ze dne 12. 9. 2016, neboť kanalizační a vodovodní přípojka je již napojena na vodohospodářskou infrastrukturu. Připojovací body pro domovní rozvody vodovodu i kanalizace jsou umístěny na pozemku žadatelů. Žalobkyním nesvědčí věcné břemeno uložení vodohospodářské struktury ani vodovodní a kanalizační přípojky. K námítkám, které žalobkyně podaly po dni 15. 10. 2016, stavební úřad nepřihlížel v souladu s § 89 odst. 1 a § 114 odst. 1 stavebního zákona, neboť byly podány opožděně, a správně je vyhodnotil jako vyjádření ve věci. Podání žaloby na zdržení se provozování vodovodu a kanalizace a užívání vodovodní a kanalizační přípojky nebrání vydání rozhodnutí o umístění stavby a stavebního povolení, neboť podáním žaloby nevznikají žalovaným žádná práva ani povinnosti. Žalovaný se neztotožnil s názorem žalobkyň, že stavební úřad vydal prvostupňové rozhodnutí v době, kdy byla účastníkem podána námítka podjatosti úřední osoby. A. Š. sice dne 29. 8. 2017 uplatnil u tajemníka Městského úřadu B. námítku podjatosti zaměstnanců odboru výstavby

a životního prostředí, avšak z námitky plyne, že ji podala fyzická osoba, která neměla postavení účastníka řízení. Proto s ní bylo naloženo pouze jako s podnětem. Tajemník městského úřadu dospěl k závěru, že neexistují důvody pro vyloučení žádného úředníka zařazeného na odboru výstavby a životního prostředí.

38. Tajemník Městského úřadu B. přípis ze dne 5. 12. 2017 vyrozuměl žalobkyně, že neshledal důvody pro vyloučení úředních osob. Konstatoval, že nebyla dodržena podmínka bezodkladnosti vznesených námitek podjatosti, navíc všechna správní řízení, ve kterých se žalobkyně podjatosti domáhaly, byla již skončena. Námitky tak posoudil jako podnět. Doplnil, že za důvod podjatosti nelze bez dalšího považovat pouze zamítnutí žádosti či nevyhovění vzneseným námitkám, i kdyby došlo k pochybení. Žádné jiné skutečnosti, jež by svědčily o možné podjatosti, žalobkyně neuvedly.

Průběh jednání před soudem

39. Při jednání soudu účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích. Žalobkyně zdůraznily, že rozhodnutí soudů v civilních věcech byla vydána až po vydání napadeného rozhodnutí. V době jeho vydání nebyly námitky občanskoprávní povahy, které žalobkyně uplatnily, vyřešeny.
40. Soud provedl důkaz rozhodnutí civilních soudů a informacemi o řízení, které si vyžádal, a to rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 23. 8. 2018, č. j. 3 C 251/2015-309, rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 7. 8. 2018, č. j. 4 C 46/2016-263, rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2019, č. j. 21 Co 333/2018-373, rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 17. 10. 2018, č. j. 7 C 78/2017-145, rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019, č. j. 22 Co 81/2019-220, usnesením Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2020, sp. zn. 22 Cdo 386/2020, usneseními Okresního soudu v B. ze dne 13. 5. 2020, č. j. 19 C 45/2017-122, a ze dne 24. 3. 2020, č. j. 9 C 64/2017-159, a sděleními Okresního soudu v B. ze dne 7. 9. 2020 ve věci sp. zn. 9 C 60/2017 a ze dne 8. 9. 2020 ve věci sp. zn. 5 C 28/2016, a dále usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2018, č. j. 22 Co 95/2018-52, a přípisy Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2020 a 2. 7. 2020, které předložily žalobkyně.
41. Rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 23. 8. 2018, č. j. 3 C 251/2015-309, byla zamítnuta žaloba obou žalobkyň proti C. jako žalované na určení neplatnosti smluv ze dne 6. 3. 2015 o provozování vodohospodářského infrastrukturního majetku a o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících vodovodů a kanalizací mezi C. a VaK B. pro absenci naléhavého právního zájmu. Rozsudek nabyl právní moci dne 7. 12. 2018.
42. Rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 7. 8. 2018, č. j. 4 C 46/2016-263, byla zamítnuta žaloba žalobkyně b) proti žalované C., kterou se žalobkyně b) domáhala určení vlastnického práva k vodovodu a splaškové kanalizaci. Současně bylo určeno, že vlastníkem vodovodního díla – jednotné kanalizace vedené pod názvem „B. – Z. – N. C. – technická a dopravní infrastruktura – vodovod a kanalizace – 2. Etapa“, pro kterou bylo vydáno Městským úřadem B. stavební povolení dne 28. 5. 2012 pod č. j. MBE/222964/2012/ŽP-LiB a kolaudační souhlas dne 20. 11. 2013 pod č. j. MBE/57015/2013/ŽP-LiB, je C.. Tento rozsudek byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2019, č. j. 21 Co 333/2018-373, který nabyl právní moci dne 6. 1. 2020. Soudy dospěly k závěru, že C. se na základě smlouvy s A. Š. ze dne 23. 8. 2012

stala vlastníkem pozemků, na nichž byl budován vodovod a kanalizace, a současně na ni byla platně převedena veškerá práva a povinnosti ze smlouvy o dílo uzavřené mezi A. Š. a A. C. s.r.o., na jejímž základě měly být vodovod a kanalizace vybudovány. Po dokončení věci zhotovitelem se C. jako objednatel a vlastník pozemku stala jejím vlastníkem. Smlouvu mezi C. a A. Š., na jejímž základě měl A. Š. nabýt spoluvlastnický podíl v rozsahu ½ k oběma etapám stavby vodovodu a kanalizace, soudy posoudily jako neplatnou. Proti rozsudku bylo podáno dovolání, které je vedeno pod sp. zn. 22 Cdo 1238/2020 (viz přípis Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2020 a 2. 7. 2020 předložené žalobkyněmi).

43. Usnesením Okresního soudu v B. ze dne 13. 5. 2020, č. j. 19 C 45/2017-122, bylo zastaveno řízení o žalobě žalobkyně b) proti VaK B. o zdržení se provozování vodovodu a kanalizace, neboť žalobkyně vzala žalobu zpět. Usnesení nabylo právní moci dne 19. 6. 2020.
44. Pokud jde o určení vlastnického práva k I. etapě vodovodu a kanalizace, ve věci žalobkyně a) a žalované C. vedené Okresním soudem v B. pod sp. zn. 5 C 28/2016 byl vydán dne 10. 7. 2020 zamítavý rozsudek, jehož písemné vyhotovení nebylo účastníkům dosud doručeno (viz sdělení Okresního soudu v B. ze dne 8. 9. 2020 a úřední záznam č. l. 113a).
45. Řízení ve věci žalobkyně a) proti žalované Vak B. o zdržení se provozování vodovodu a kanalizace vedené u Okresního soudu v B. pod sp. zn. 9 C 60/2017 bylo přerušeno do pravomocného skončení řízení ve věci vedené pod sp. zn. 5 C 28/2016 usnesením Okresního soudu v B. ze dne 14. 11. 2017, které bylo potvrzeno usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2018, (sdělení Okresního soudu v B. ze dne 7. 9. 2020, usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2018, č. j. 22 Co 95/2018-52, včetně doručenky předložené žalobkyněmi).
46. Rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 17. 10. 2018, č. j. 7 C 78/2017-145, byla zamítnuta žaloba žalobkyně a) o uložení povinnosti zdržet se užívání vodovodní a kanalizační přípojky pod povrchem pozemků p. č. X a X v k. ú. B. vůči žalované Š. K.. Rozsudek byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019, č. j. 22 Co 81/2019-220. Krajský soud v Praze dospěl k závěru, že na základě kupní smlouvy uzavřené mezi C. a A. Š. dne 23. 8. 2012 nabyla C. vlastnické právo k pozemku včetně vodovodní a kanalizační přípojky jako jeho příslušenství. Jelikož A. Š. nebyl ke dni 26. 11. 2015 vlastníkem těchto přípojek, nemohl převést vlastnické právo na žalobkyni a) kupní smlouvou ze dne 26. 11. 2015 uzavřenou s žalobkyní a) jako kupující, jejímž předmětem byl převod 32 vodovodních přípojek a 32 kanalizačních přípojek. Ačkoli jde o odlišného žalovaného, argumentace a sporné právní otázky jsou shodné jako v případě přípojek na pozemku žadatelů [viz též doplnění odvolání žalobkyně a) ze dne 9. 1. 2017]. Dovolání žalobkyně a) Nejvyšší soud odmítl usnesením ze dne 25. 2. 2020, sp. zn. 22 Cdo 386/2020, které nabylo právní moci dne 6. 3. 2020.
47. Usnesením Okresního soudu v B. ze dne 24. 3. 2020, č. j. 9 C 64/2017-159, bylo zastaveno řízení o žalobě žalobkyně a) proti žadatelům jako žalovaným, kterou se domáhala, aby žadatelům bylo uloženo zdržet se užívání vodovodní a kanalizační přípojky pod povrchem pozemků p. č. X a X v k. ú. B., neboť žalobkyně podáním ze dne 11. 3. 2020 vzala žalobu zpět. Toto usnesení nabylo právní moci dne 23. 4. 2020.

Posouzení žalobních bodů

48. Podle § 94a odst. 1 věty třetí zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2017, se na obsah žádosti o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení přiměřeně použijí ustanovení o žádosti o vydání územního rozhodnutí a žádosti o stavební povolení. Podle § 94a odst. 2 věty druhé stavebního zákona se pro uplatnění závazných stanovisek dotčených orgánů a námitek účastníků společného řízení použijí § 89 a 114 obdobně.
49. Podle § 86 odst. 2 stavebního zákona k žádosti o vydání územního rozhodnutí žadatel připojí mj. doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo smlouvu nebo doklad o právu provést stavbu nebo opatření k pozemkům nebo stavbám, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn; tyto doklady se připojují, nelze-li tato práva ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem [písm. a)]; stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem [písm. c)] a smlouvy s příslušnými vlastníky veřejné dopravní a technické infrastruktury nebo plánovací smlouvu, vyžaduje-li záměr vybudování nové nebo úpravu stávající veřejné dopravní a technické infrastruktury [písm. d)].
50. Podle § 89 odst. 1 stavebního zákona musí být námitky účastníků řízení uplatněny nejpozději při ústním jednání, případně při veřejném ústním jednání, při kterém musí být nejpozději uplatněny také připomínky veřejnosti; jinak se k nim nepřihlíží. Jestliže dojde k upuštění od ústního jednání, musí být námitky účastníků řízení uplatněny ve stanovené lhůtě; jinak se k nim nepřihlíží.
51. Podle § 89 odst. 4 stavebního zákona může osoba, která je účastníkem řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) a b) stavebního zákona, uplatňovat námitky proti projednávanému záměru v rozsahu, jakým je její právo přímo dotčeno. K námitkám, které nesplňují uvedené požadavky, se nepřihlíží.
52. Podle § 89 odst. 6 stavebního zákona námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence nebo rozsahu vlastnických nebo jiných věcných práv.
53. Podle § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona k žádosti stavebník připojí doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě, pokud nelze tato práva ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem, a je-li stavebníkem společenství vlastníků jednotek, také smlouvu o výstavbě nebo rozhodnutí shromáždění vlastníků jednotek přijaté podle zvláštního právního předpisu, a stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem [písm. e)].
54. Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona může účastník řízení uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené

smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Osoba, která je účastníkem řízení podle § 109 písm. g) stavebního zákona, může ve stavebním řízení uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém je projednávaným záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu zabývá. Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první a druhé, se nepřihlíží.

55. Podle § 114 odst. 3 stavebního zákona námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv.
56. Podle § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci a dodávat pitnou vodu nebo odvádět odpadní vody a čistit odpadní vody, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti těchto zařízení. Připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky a uzavření smlouvy o dodávce pitné vody nebo odvádění i čištění odpadních vod nesmí být podmiňovány vyžadováním finančních nebo jiných plnění. Náklady na realizaci vodovodní přípojky na vodovod nebo kanalizační přípojky na kanalizaci hradí osoba, které je umožněno připojení. Materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky hradí vlastník vodovodu nebo kanalizace.
57. Podle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem. Závazky vzniklé z této smlouvy přecházejí na právního nástupce vlastníka vodovodu nebo kanalizace a na právního nástupce provozovatele.
58. Soud připomíná, že § 89 a § 114 stavebního zákona neopravňují účastníka společného územního a stavebního řízení k podání jakýchkoli námitek, ale jen takových, které jsou spojeny s přímým dotčením na právech zakládajících jeho účastenství v tomto řízení [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 1. 2015, č. j. 10 As 208/2014-43].
59. V daném případě je mezi účastníky sporné, zda stavební úřad byl oprávněn posoudit námitky žalobkyně, nebo zda byl povinen postupovat dle § 57 odst. 1 správního řádu a přerušit řízení do pravomocného skončení civilních soudních řízení.
60. Předně je tedy třeba posoudit, zda žalobkyně v průběhu společného územního a stavebního řízení uplatnily námitky občanskoprávní povahy, jimiž byla napadána existence nebo rozsah vlastnických práv, jež měly povahu předběžné otázky ve smyslu § 57 odst. 1 správního řádu, tj. zda předpokladem pro rozhodnutí v dané věci bylo vyřešení sporné otázky existence nebo rozsahu vlastnických práv. Pokud by tomu tak bylo, bylo by na místě vyzvat namítajícího účastníka, popřípadě žadatele (stavebníka), aby se ve stanovené lhůtě obrátil na soud, a řízení přerušit. V případě, že je návrh podán, je pak třeba vyčkat pravomocného rozhodnutí soudu; není-li podán, může stavební úřad v řízení pokračovat, učinit si úsudek o námitce a rozhodnout ve věci podané žádosti (viz např. rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2007, č. j. 1 As 1/2007-104). Naproti tomu, pokud nejde o předběžnou otázku ve

smyslu § 57 odst. 1 správního řádu, nic nebrání stavebnímu úřadu o této námitce rozhodnout (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 12. 2010, č. j. 7 As 52/2010-83).

61. Žalobkyně a) ve společném územním a stavebním řízení ve stanovisku ze dne 3. 10. 2016 namítla, že jako vlastník I. etapy vodovodu a kanalizace, včetně přípojek, nemůže udělit souhlas s napojením stavby, neboť stavba vodovodu a kanalizace nesplňuje kapacitní, technické a právní podmínky pro provozování pro veřejnou potřebu. Žalobkyně b) ve stanovisku z téhož dne uvedla, že II. etapa vodovodu a kanalizace, již je vlastníkem, nesplňuje kapacitní, technické a právní podmínky k provozování pro veřejnou potřebu, a proto ji není možné provozovat nebo užívat jako tranzitní vodovod a kanalizaci pro I. etapu stavby vodovodu a kanalizace a uzavřít dohodu o úpravě vzájemných práv a povinností dle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích se společností VaK B. a žalobkyní a).
62. Pro posouzení uplatněných námitek i žalobních bodů je třeba rozlišovat otázku vlastnictví technické infrastruktury a vlastnictví k vodovodní a kanalizační přípoje.
63. Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování (§ 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích). Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod společně nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace (§ 2 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích).
64. Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem vodovodního potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační ani vodovodní přípojka nejsou vodními díly (§ 3 odst. 1 a 2 zákona o vodovodech a kanalizacích) a mohou být samostatným předmětem právních vztahů i ve smyslu soukromoprávním [srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 22 Cdo 2653/2011, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2018, sp. zn. 22 Cdo 3696/2018, ve věci žalobkyně a)].
65. Obligatorním podkladem pro žádost o umístění a povolení stavby jsou podle § 86 odst. 2 písm. d) a § 110 odst. 2 písm. e) stavebního zákona stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem. Technickou infrastrukturou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, či kanalizace, jsou-li zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu [srov. § 2 odst. 2 písm. k) bod 2 stavebního zákona].
66. Vlastník vodovodu a kanalizace (popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn) je ze zákona povinen umožnit připojení stavby na vodovod nebo kanalizaci, dodávat pitnou vodu a odvádět a čistit odpadní vody, a uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem, umožňují-li to kapacitní a technické možnosti vodovodu a kanalizace (§ 8 odst. 5 a 6 zákona o vodovodech a kanalizacích). Na vlastníky kanalizačních a vodovodních přípojek, které nejsou zřizovány ve veřejném zájmu, ale v zájmu osob, které je využívají k napojení staveb na

veřejný vodovod či kanalizaci, se povinnost dle § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích nevztahuje.

67. Stavební úřad musí mít k dispozici relevantní údaje o tom, zda připojení stavby na vodovod nebo kanalizaci a uzavření příslušných smluv dle § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích objektivně nic nepřekáží; právě z tohoto důvodu je právem stavebníka požadovat od vlastníka (správce) těchto sítí stanovisko a současně je jeho povinností je stavebnímu úřadu předložit (viz rozsudek NSS ze dne 18. 2. 2015, č. j. 2 As 34/2013-28). V uvedeném rozsudku NSS konstatoval, že *„subjektivní postoj vlastníka (provozovatele) vodovodu a kanalizace k záměru stavebníka připojit se na tyto sítě je irelevantní, neboť taková povinnost mu plyne přímo ze zákona. Jedinou výjimkou je případ, kdy takovému postupu brání kapacitní či technická omezení.“*
68. Z usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 25. 9. 2018, č. j. Konf 54/2017-11, vyplývá, že *„jsou-li námitky žalované opřeny o nedostatečné kapacitní možnosti stávající kanalizace, respektive o jiné technické důvody, které by mohly napojení na kanalizaci bránit, nejedná se o námitku občanskoprávní povahy, natož pak námitku týkající se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv, kterou by si podle § 114 odst. 3 věty za středníkem stavebního zákona nemohl posoudit jako otázku předběžnou přímo stavební úřad v řízení o dodatečné povolení stavby.“*
69. Stavební úřad byl tedy oprávněn posoudit námitku vlastníka vodovodu a kanalizace, který vyjádřil nesouhlas s připojením rodinného domu na vodovod a kanalizaci z důvodu, že stavba vodovodu a kanalizace nesplňuje kapacitní, technické a právní podmínky pro provozování pro veřejnou potřebu, neboť tato námitka nesouvisí s vlastnickým právem. Za situace, kdy stavební úřad a žalovaný neshledali tuto námitku po věcné stránce důvodnou, nebylo nezbytné pro vydání rozhodnutí v dané věci řízení přerušit, aby bylo postaveno na jisto, zda tuto námitku uplatnila osoba, které skutečně svědčí vlastnické právo k vodovodu a kanalizaci, či nikoli.
70. Žalovaný se přitom v tomto ohledu neodchýlil od svého právního názoru vysloveného v rozhodnutí ze dne 10. 3. 2017, č. j. 033566/2017/KUSK, v němž jako občanskoprávní námitku týkající se vlastnického práva, která má povahu předběžné otázky, posoudil toliko námitku žalobkyně a) týkající se vlastnického práva k přípojkám.
71. Soud souhlasí s žalovaným, že pokud kapacitní a technické možnosti vodovodu a kanalizace umožňují připojení stavby, je jejich vlastník ze zákona povinen napojení či připojení umožnit (§ 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích) a uzavřít příslušnou smlouvu (§ 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích). Stavební úřad i žalovaný měli za prokázané, že kapacitní a technické možnosti připojení umožňují. I pokud by žalobkyně v civilních soudních řízeních týkajících se vlastnického práva k vodovodu a kanalizaci uspěly, musely by připojení na vodovod a kanalizaci umožnit. Soud připomíná, že s ohledem na zákonnou kontraktační povinnost není možnost připojení vázána pouze na dobrovolný projev vůle vlastníka, ale lze se domáhat jeho nahrazení. Správní orgány vycházely z toho, že rodinný dům má být napojen na stávající přípojky, které jsou již na vodovod a kanalizaci připojeny, přičemž pro vodovod a kanalizaci (I. i II. etapu) včetně přípojek, které byly stavebně povoleny za účelem napojení rodinných domů, byly vydány kolaudační souhlasy, které jsou platné a účinné. Stavby jsou tedy schopné bezpečného provozování a užívání. Stavba vodovodu a kanalizace je provozována společností VaK B., která vyjádřila s připojením rodinného domu souhlas, na základě pravomocného

rozhodnutí o povolení provozování, neboť zahájením přezkumného řízení toto oprávnění nezaniklo.

72. Žalobkyně nezpochybňovaly, že stavby vodovodu a kanalizace byly postaveny za účelem dodávek pitné vody a odvádění odpadních vod z plánované výstavby v dané lokalitě a byly zkolaudovány [součástí správního spisu jsou kolaudační souhlasy vydané Městským úřadem B., odborem životního prostředí, dne 20. 11. 2013, pod č. j. MBE/57016/2013/ŽP-LiB (I. etapa) a č. j. MBE/57015/2013/ŽP-LiB (II. etapa)]. Jestliže tedy žadatelé dle napadeného rozhodnutí realizují stavbu rodinného domu a v souvislosti s tím budou odebírat pitnou vodu z vodovodu a odvádět odpadní vody do kanalizace, budou vodní díla užívat v souladu s jejich účelovým určením a nehrozí, že by došlo k jejich poškození. Vodovod a kanalizace byla v době vydání napadeného rozhodnutí provozována na základě pravomocného rozhodnutí, které nebylo v přezkumném řízení zrušeno. Zahájení přezkumného řízení nemá vliv na právní moc a vykonatelnost, a to ani v případě, bylo-li přezkoumávané rozhodnutí nadřízeným orgánem v přezkumném řízení zrušeno, jestliže takové rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.
73. Lze tedy shrnout, že stavební úřad si byl oprávněn sám posoudit námitky spočívající v tom, že vodovod a kanalizace nesplňují kapacitní, technické a právní podmínky pro provozování pro veřejnou potřebu, přičemž i v případě, že by vodovod a kanalizace (I., II. či obě etapy) skutečně byly ve vlastnictví žalobkyně a), resp. žalobkyně b), mohl bez jejich souhlasu stavbu povolit, jestliže bylo v průběhu řízení prokázáno, že napojení stavby na tuto infrastrukturu je technicky a kapacitně možné. Svůj závěr přitom správní orgány logicky odůvodnily, jestliže poukázaly na vydané kolaudační souhlasy [vydané Městským úřadem B., odborem životního prostředí, dne 20. 11. 2013, pod č. j. MBE/57016/2013/ŽP-LiB (I. etapa) a č. j. MBE/57015/2013/ŽP-LiB (II. etapa)], na účel vodovodu a kanalizace a na prohlášení faktického provozovatele vodovodu a kanalizace, jemuž ke dni vydání napadeného rozhodnutí svědčilo pravomocné rozhodnutí o povolení k provozování vodovodu a kanalizace. Stavební úřad poukázal také na to, že jiné rodinné domy v této lokalitě jsou již prostřednictvím předmětného vodovodu a kanalizace do vodovodního a kanalizačního systému města B. napojeny. Dle názoru soudu správní orgány nepochybily, jestliže vycházely ze stanoviska VaK B., která v té době fakticky vodovod a kanalizaci provozovala, a byl jí tedy znám jejich technický stav a kapacitní možnosti, a která stvrdila, že připojení je z technického a kapacitního hlediska možné. Míra obecnosti vypořádání námitek žalobkyň stavebním úřadem odpovídá obecnosti uplatněných námitek, neboť nelze přehlédnout, že žalobkyně blíže nespecifikovaly, v jakém směru vodovod a kanalizace nesplňují kapacitní, technické a právní podmínky pro provozování pro veřejnou potřebu dle § 8 zákona o vodovodech a kanalizacích, a jak konkrétně budou dotčeny na tvrzeném vlastnickém právu k vodovodu a kanalizaci vydáním územního rozhodnutí a stavebního povolení na stavbu, která má být napojena na stávající kanalizační a vodovodní přípojku zakončenou na pozemku žadatelů. Žalobkyně ostatně ani v žalobě neuplatnily konkrétní žalobní námitky, jimiž by zpochybnily závěr o tom, že kapacitní a technické možnosti vodovodu a kanalizace umožňují připojení stavby.
74. Soud připomíná, že územní rozhodnutí ani stavební povolení nicméně nenahrazují absentující soukromoprávní titul a neopravňují stavebníka k odběru pitné vody z vodovodu a odvádění odpadních vod do kanalizace bez uzavřené smlouvy, resp. nahrazení chybějícího souhlasu vlastníka vodovodu a kanalizace rozhodnutím příslušného orgánu [§ 10 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) zákona o vodovodech a kanalizacích, viz též

rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2018, sp. zn. 22 Cdo 2825/2018]. V takovém případě by byl odběratel povinen nahradit vzniklé ztráty vlastníku vodovodu nebo kanalizace a odpovídal za přestupek dle § 32 odst. 5 písm. b) a c) zákona o vodovodech a kanalizacích.

75. Soud dodává, že v dané věci nedochází stavbou k žádnému přímému fyzickému zásahu do vodovodního a kanalizačního řádu, neboť napojení mělo být realizováno na existující vodovodní a kanalizační přípojky. Zásah tak spočívá pouze v napojení vnitřního vedení na přípojky.
76. Oprávnění k odběru pitné vody z vodovodu a odvádění odpadních vod do kanalizace je podmínkou řádného užívání stavby, nikoli umístění stavby a stavebního povolení.
77. Lze shrnout, že stavební úřad, resp. žalovaný, nebyl povinen řízení o umístění a povolení stavby přerušit a vyčkat do pravomocného rozhodnutí soudu týkajícího se vlastnického práva k vodovodu a kanalizaci. Námitka tedy není důvodná.
78. Pro úplnost soud doplňuje, že žaloba žalobkyně b) o určení vlastnického práva ke stavbě vodovodu a kanalizace B. – Z. – N. C. II. etapa byla pravomocně zamítnuta rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 7. 8. 2018, který byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2019, č. j. 21 Co 333/2018-373, a bylo určeno, že vlastníkem je C.. Žalobkyně b) tedy nemohla být postupem správních orgánů dotčena na svých právech.
79. Dále se soud zabýval námitkou žalobkyně a) ve vztahu k přípojkám.
80. Z napadeného rozhodnutí a z obsahu správního spisu (projektové dokumentace) vyplývá, že stavba má být napojena na stávající přípojky. Jelikož měla být povolovaná stavba napojena na veřejný vodovod a kanalizaci skrze již vybudované přípojky, jak vyplývá z projektové dokumentace, bylo významné, kdo je jejich vlastníkem. Pokud by byla jejich vlastníkem osoba odlišná od žadatele, bylo by obecně třeba k žádosti o umístění a povolení stavby předložit doklad prokazující právo žadatele založené smlouvou provést stavbu, případně právo odpovídající věcnému břemenu [§ 86 odst. 2 písm. a) a § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona]. Napojením vnitřního vodovodu a kanalizace na přípojky totiž dochází k dotčení vlastnického práva k přípojkám, přičemž jejich vlastník nemá zákonnou povinnost umožnit skrze své přípojky napojení či připojení vnitřního vodovodu a kanalizace na veřejnou vodovodní a kanalizační síť. Vlastník přípojek má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit (§ 1012 věta první občanského zákoníku). To platí bez ohledu na to, že se přípojky nachází na pozemku žadatelů (stavebníků) a vlastníku přípojky nesvědčí právo odpovídající věcnému břemenu.
81. Námitka, že vodovodní a kanalizační přípojky, do nichž má být nová stavba napojena, jsou ve vlastnictví namítajícího účastníka řízení a nikoli stavebníka, je námitkou občanskoprávní povahy, o níž si stavební úřad nemůže učinit úsudek sám (§ 114 odst. 3 stavebního zákona). Pokud nedošlo k dohodě mezi účastníky, stavební úřad vyzve namítajícího účastníka, popřípadě stavebníka, aby se ve lhůtě stanovené stavebním úřadem obrátil na soud (srov. obdobně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 10. 2014, č. j. 62 A 26/2013-177).
82. Stavební úřad tedy nebyl oprávněn o této námitce rozhodnout, neboť šlo o námitku občanskoprávní povahy, která se týkala rozsahu vlastnických práv (§ 114 odst. 3 poslední věta stavebního zákona). Zároveň šlo o námitku, v případě jejíž oprávněnosti by nebylo

možné vydat povolení k umístění stavby a stavební povolení v takové podobě, jak bylo vydáno, neboť bylo-li by shledáno, že jsou vodovodní a kanalizační přípojky skutečně ve vlastnictví žalobkyně a), nemohl by stavební úřad bez jejího souhlasu napojení vnitřního vodovodu a kanalizace stavby povolit. Lze tedy souhlasit s žalobkyní a), že stavební úřad, příp. žalovaný, měli usnesením dle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu řízení o umístění a povolení stavby přerušit a vyčkat pravomocného skončení soudního řízení o žalobě žalobkyně a) proti žadatelům na zdržení se užívání přípojek, v němž byla tato otázka řešena. Pokud tak neučinili a rozhodli ve věci samé, zatížili řízení vadou.

83. Důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí jsou však pouze takové vady řízení před správními orgány, které mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí. V daném případě nejde o vadu, která měla vliv na zákonnost napadeného a prvostupňového rozhodnutí. I když stavební úřad žádného z účastníků nevyzval k zahájení řízení o určení vlastnického práva, v řízení bylo prokázáno, že žalobkyně a) podala žalobu proti žadatelům na zdržení se užívání přípojek. V tomto řízení by se jako předběžná otázka zkoumalo, komu náleží vlastnické právo k přípojkám. Žalobkyně a) tedy jednala shodně, jako kdyby ji stavební úřad vyzval, aby se obrátila na soud. Soudní řízení ve věci zdržení se užívání kanalizační a vodovodní přípojky na pozemcích p. č. X, X a X, v jehož rámci se měla řešit otázka vlastnického práva k přípojkám, však bylo usnesením Okresního soudu v B. ze dne 24. 3. 2020, č. j. 9 C 64/2017-159, zastaveno, neboť žalobkyně a) podáním ze dne 11. 3. 2020 vzala žalobu zpět. Toto usnesení nabylo právní moci. I pokud by stavební úřad řízení přerušil do pravomocného rozhodnutí soudu, vedlo by pravomocné usnesení o zastavení řízení v důsledku zpětvzetí žaloby žalobkyně a) k tomu, že by se pravomoc rozhodnout o námitce vrátila stavebnímu úřadu, který by musel v řízení pokračovat a učinit si o uplatněné námitce úsudek sám (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2019, č. j. 1 As 172/2019-31). Soud považuje za podstatné, že civilní soudy se na základě žaloby žalobkyně a) v obdobné věci, byť ve vztahu k jinému žalovanému, meritorně zabývaly tím, kdo je vlastníkem přípojek, a dovodily, že vlastníky přípojek jsou vlastníci pozemků určených pro výstavbu rodinných domů (viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019, jímž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v B. ze dne 17. 10. 2018, č. j. 7 C 78/2017-145). Ačkoli v této věci nebylo meritorní rozhodnutí vydáno, je zde zřejmá časová souvislost mezi odmítnutím dovolání v uvedené věci usnesením Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2020, sp. zn. 22 Cdo 386/2020, které nabylo právní moci dne 6. 3. 2020, a zpětvzetím žaloby o zdržení se užívání vodovodní a kanalizační přípojky v řízení vedeném Okresním soudem v B. pod sp. zn. 9 C 64/2017. Lze legitimně vycházet z toho, že i v případě žadatelů v dané věci by s vysokou mírou pravděpodobnosti civilní soudy dovodily, že vlastníky přípojek jsou žadatelé. Byť byla výše uvedená meritorní rozhodnutí vydána až po vydání napadeného rozhodnutí, mají deklaratorní, nikoli konstitutivní charakter. Deklarují, jaký byl stav v minulosti, přičemž z nich lze dovodit, že v době vydání napadeného rozhodnutí byly vlastníky přípojek nabyvatelé pozemků určených pro výstavbu rodinných domů (tj. i žadatelé v dané věci). Zohledněním rozhodnutí civilních soudů tak nemohl být porušen § 75 odst. 1 s. ř. s., neboť vypovídají o tom, jaké byly právní poměry i ke dni rozhodování žalovaného. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že vada, které se dopustil stavební úřad a kterou následně žalovaný napadeným rozhodnutím aproboval, neměla vliv na zákonnost rozhodnutí. Námitka proto není důvodná.
84. Žalobkyně též namítaly, že prvostupňové rozhodnutí, jež bylo následně potvrzeno napadeným rozhodnutím, bylo vydáno v rozporu se závazným právním názorem

žalovaného, aniž se změnil stav věci, tj. dosud nebyly vyřízeny námitky týkající se existence vlastnického práva k vodovodu a kanalizaci a přípojkám.

85. Soud předně uvádí, že ve vztahu k řízením týkajícím se vodovodu a kanalizace zůstal právní názor žalovaného v průběhu řízení nezměněn. Žalovaný již v usnesení ze dne 20. 6. 2016, č. j. 090210/2016/KUSK, jímž zrušil usnesení stavebního úřadu o přerušení řízení, vyslovil, že řízení probíhající u Okresního soudu v B. o podaných žalobách na určení vlastnického práva ke stavbě vodovodu a kanalizace nebyly předběžnou otázkou, neboť stávající přípojky jsou již napojeny do vodovodního řádu a kanalizační stoky a ukončeny na pozemku žadatelů. V rozhodnutí ze dne 10. 3. 2017, č. j. 033566/2017/KUSK, jímž zrušil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 3. 11. 2016 a věc mu vrátil k novému projednání, závazným právním názorem přikázal stavebnímu úřadu postupovat dle § 57 odst. 1 správního řádu pouze ve vztahu k přípojkám, nikoli ve vztahu k samotnému vodovodu a kanalizaci. Ve vztahu k námitkám ohledně vodovodu a kanalizace tedy nemůže být žalobní námitka důvodná.
86. Ke změně právního názoru, jímž žalovaný zavázal stavební úřad dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, došlo pouze ve vztahu k vodovodní a kanalizační přípojece.
87. Žalovaný v rozhodnutí ze dne 10. 3. 2017, č. j. 033566/2017/KUSK, odlišil námitky týkající se vodovodu a kanalizace a námitky týkající se přípojek a konstatoval, že stavební úřad nebyl oprávněn o námitce týkající se vlastnického práva k přípojkám sám rozhodnout. Bylo-li by shledáno, že přípojky jsou ve vlastnictví žalobkyně a), nemohl by stavební úřad bez jejího souhlasu povolit napojení vnitřní kanalizace a vodovodu do těchto přípojek. Nedošlo-li mezi účastníky řízení k dohodě, měl stavební úřad vyzvat žadatele či žalobkyně, aby se obrátili na soud, a správní řízení přerušit. Stavební úřad poté vyrozuměl účastníky o novém projednání a poskytl jim lhůtu 15 dnů k uplatnění námitek. Toho žalobkyně využily a upozornily stavební úřad, že dne 10. 3. 2017 podala žalobkyně a) žalobu proti stavebníkům na zdržení se užívání vodovodní a kanalizační přípojky umístěných pod povrchem pozemku p. č. X a X s tvrzením, že je jejich výlučným vlastníkem. Stavební úřad následně v prvostupňovém rozhodnutí v rozporu se závazným právním názorem žalovaného námitku žalobkyně a) týkající se přípojek posoudil shodně jako námitky týkající se vodovodu a kanalizace tak, že nejde o předběžnou otázku, o níž by si nemohl učinit úsudek sám. Žalovaný v napadeném rozhodnutí v rozporu s právním názorem vysloveným v rozhodnutí ze dne 10. 3. 2017 uvedl, že nebyly podány námitky týkající se rozsahu či existence vlastnických práv, a postup stavebního úřadu aproboval, aniž změnu právního názoru přesvědčivě odůvodnil.
88. Pokud odvolací orgán napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, v odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví odvolací správní orgán právní názor, jímž je správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, při novém projednání věci vázán [§ 90 odst. 1 písm. b) správního řádu]. Stavební úřad byl vázán právním názorem vysloveným žalovaným v jeho zrušujícím rozhodnutí ze dne 10. 3. 2017, který ve vztahu k přípojkám nerespektoval. Nedodržení právního názoru vysloveného ve zrušovacím rozhodnutí zásadně způsobuje nezákonnost, případně nepřezkoumatelnost rozhodnutí vydaného v novém řízení. Jak již ale bylo judikováno, např. v rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 8. 2009, č. j. 22 Ca 165/2009-32, odvolací správní orgán může změnit svůj právní názor vyjádřený v předchozím zrušujícím rozhodnutí a potvrdit rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jímž ten jeho dřívější právní názor nerespektoval. Tento závěr převzal i NSS např.

v rozsudku ze dne 22. 1. 2015, č. j. 2 As 154/2014-22. Takový postup může být odůvodněn zejména změnou skutkových či právních poměrů nebo pozdější judikaturou. V případě nezměněných okolností představuje nepochybně změna právního názoru nežádoucí jev, jehož by se měly správní orgány vyvarovat (NSS v rozsudku ze dne 17. 6. 2015, č. j. 4 As 95/2015-19), nicméně v konkrétní situaci není s ohledem na zásadu legality a ochrany práv dotčených osob vyloučeno, aby předchozí nesprávný názor odvolací správní orgán korigoval, pokud nový právní názor náležitě odůvodní a předem na možný odlišný náhled účastníky upozorní a dá jim možnost se k němu vyjádřit, aby s ohledem na dosavadní průběh řízení nebyl jeho postup překvapivý.

89. V posuzované věci je zřejmé, že stavební úřad nerespektoval závazný právní názor žalovaného, který se v napadeném rozhodnutí od svého předchozího názoru odchýlil, aniž změnu právního názoru odůvodnil. Jak soud uvedl výše, stavební úřad nebyl oprávněn si o námitce vztahující se k otázce vlastnického práva k vodovodní a kanalizační přípojce učinit úsudek sám. Uvedená vada však neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve věci. Žalobkyně v žalobě tuto vadu spojovaly s nevyčkáním pravomocného rozhodnutí soudu o žalobě žalobkyně a) proti žadatelům o zdržení se užívání přípojek. Jak soud uvedl výše, i když stavební úřad žádného z účastníků nevyzval k zahájení řízení o určení vlastnického práva, žalobkyně a) podala žalobu proti žadatelům ve věci zdržení se užívání těchto přípojek, v němž by se jako předběžná otázka zkoumalo, komu náleží vlastnické právo k přípojkám. Svoji žalobu však vzala dne 23. 4. 2020 v plném rozsahu zpět, čímž způsobila, že došlo k pravomocnému skončení soudního řízení. I pokud by tedy správní orgány vyčkaly v souladu s původním právním názorem žalovaného do pravomocného ukončení soudního řízení vedeného u Okresního soudu v B. pod sp. zn. 9 C 64/2017, nemělo by to s ohledem na zpětvzetí žaloby vliv na rozhodnutí ve věci samé. Námitka žalobkyň proto není důvodná.
90. Žalobkyně dále tvrdí, že o provozování vodovodu a kanalizace a připojení na ně s ohledem na kapacitní a technické možnosti rozhoduje především jejich vlastník. Ke stanovisku osoby, která disponuje pravomocným rozhodnutím o povolení k provozování, nemělo být v situaci, kdy bylo zahájeno přezkumné řízení a civilní žalobou bylo napadeno její užívací právo k vodovodu a kanalizaci, přihlédnuto.
91. Soud již výše uvedl, že stavební úřad je oprávněn posoudit námitky týkající se nedostatečné kapacitní či technické možnosti vodovodu a kanalizace, které by mohly napojení na kanalizaci bránit. Vlastník či provozovatel vodovodu a kanalizace je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování, umožnit napojení vodovodu a kanalizace jiného vlastníka, připojení na vodovod a kanalizaci, dodávat pitnou vodu nebo odvádět a čistit odpadní vody, a uzavřít příslušnou smlouvu, pokud tomu nebrání kapacitní a technické možnosti (§ 8 zákona o vodovodech a kanalizacích). Posouzení, zda vodovod a kanalizace vyhovují kapacitním a technickým možnostem, není volbou jejich vlastníka či provozovatele, nýbrž se zakládá na objektivním stavu věci. Správní orgány hodnotí podklady podle své úvahy a přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Jak bylo výše uvedeno, správní orgány nepochybily, jestliže vycházely též ze stanoviska VaK B.. Stavební úřad a žalovaný při posouzení této otázky přitom nevycházeli pouze ze stanoviska VaK B., která vodovod a kanalizaci v dané době provozovala na základě pravomocného rozhodnutí, podle něhož připojení nic nebrání, ale také z dalších podkladů (mj. kolaudačních souhlasů). Není přitom sporné, že stavby vodovodu a kanalizace byly postaveny za účelem dodávek pitné vody a odvádění odpadních vod z plánované výstavby

v dané lokalitě. Stavební úřad též uvedl, že některé rodinné domy v této lokalitě jsou již prostřednictvím předmětného vodovodu a kanalizace do vodovodního a kanalizačního systému města B. napojeny. To potvrzuje i znalecký posudek č. 69/16/2016 předložený žalobkyněmi v průběhu správního řízení, z něhož plyne, že „na některé přípojky vodovodu a kanalizace jsou již napojeny nemovitosti a přípojky jsou v těchto místech funkční, tj. je funkční i vodovodní řad. Současně byla zkontrolována i funkčnost jednotné kanalizace.“ Žalobkyně ani v žalobě nezdůvodnily, proč vodovod a kanalizace nesplňují kapacitní a technické možnosti. Je-li žalobkyněmi zpochybňováno povolení VaK B. k provozování vodovodu a kanalizace, soud konstatuje, že správní právo vychází z toho, že i nezákonné rozhodnutí správního orgánu existuje, je právně závazné a vynutitelné, dokud není zrušeno, přičemž se vychází z presumpce jeho správnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, č. 2837/2013 Sb. NSS). Z obsahu správního spisu ani z vyjádření účastníků řízení neplyne, že by rozhodnutí o povolení k provozování bylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí pravomocně zrušeno, ani že by byla pozastavena vykonatelnost nebo jiné právní účinky rozhodnutí (§ 95 odst. 5 správního řádu). Nelze tedy správním orgánům vytýkat, že při posouzení obecné námitky, že vodovod a kanalizace nesplňují technické, kapacitní či právní podmínky, vycházely i z tohoto podkladu. Soud neshledal námitku důvodnou.

92. Soud připomíná, že žaloba žalobkyně b) na určení vlastnického práva k vodovodu a kanalizaci byla pravomocně zamítnuta, a žalobkyně b) tedy nemůže být dotčena na svých hmotných právech [žaloba žalobkyně a) byla zamítnuta rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 10. 7. 2020, sp. zn. 5 C 28/2016, rozsudek není v právní moci]. Řízení o žalobě žalobkyně b) na zdržení se provozování vodovodu a kanalizace vedené u Okresního soudu v B. pod sp. zn. 19 C 45/2017 bylo pravomocně zastaveno, neboť žalobkyně vzala žalobu zpět. Žaloba žalobkyň o určení neplatnosti smlouvy o provozování vodohospodářského infrastrukturního majetku uzavřené dne 6. 3. 2015 mezi C. jako vlastníkem a VaK B. a smlouvy o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících vodovodů a kanalizací mezi C. jako vlastníkem a VaK B. jako provozovatelem byla pravomocně zamítnuta rozsudkem Okresního soudu v B. ze dne 23. 8. 2018, č. j. 3 C 251/2015-309.
93. Žalobkyně konečně namítaly, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť řízení mělo být přerušeno do skončení trestního řízení, v němž bylo prověřováno trestní oznámení podané jednatelem žalobkyň, které se týkalo mj. Ing. L. Š.. Ani s touto námitkou se soud neztotožňuje.
94. Podle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Podle odstavce 2 účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení. Podle odstavce 3 úřední osoba, která se dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučena, je povinna o nich bezodkladně uvědomit svého představeného. Do doby, než představený posoudí, zda

je úřední osoba vyloučena, a provede potřebné úkony, může tato osoba provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

95. Pokud by soud k žalobní námitce zjistil, že o věci rozhodovala osoba, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro který lze pochybovat o její nepodjatosti, bylo by řízení zatíženo procesní vadou, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
96. Důvodem pro vyloučení úřední osoby je pochybnost o nepodjatosti příslušné úřední osoby, resp. existence důvodného předpokladu k takové podjatosti. Jak uvedl rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, „[p]ochybnost o nepodjatosti je proto založena tehdy, jsou-li rozumné a z reality vycházející důvody k domněnce, že zde může existovat nežádoucí vztah, jenž by mohl ‚zkřivit‘ postoj úřední osoby k výkonu jí svěřené pravomoci.“
97. Podjatost úřední osoby nelze dovozovat bez dalšího jen ze skutečnosti, že účastník řízení nebo jeho statutární orgán podá na úřední osobu stížnost či trestní oznámení. Tento názor NSS opakovaně potvrdil např. v rozsudku ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 As 252/2014-47, v němž uvádí, že stížnost na úřední osobu „svědčí zejména o subjektivním vnímání stěžujícího subjektu a nemusí odrážet objektivní důvody podjatosti úřední osoby. V opačném případě by bylo ad absurdum možné vyloučit z projednávání věci všechny úřední osoby, a to pouze na základě opakovaných stížností“. Totéž lze vztáhnout i na podání trestního oznámení na úřední osoby, neboť jde pouze o subjektivní hodnocení jednání úředních osob ze strany jednatele žalobkyň, dle jehož právního názoru se dopustily trestného činu podvodu (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2016, č. j. 6 As 190/2015-80). Analogicky lze odkázat i na usnesení NSS ze dne 14. 7. 2009, č. j. Nao 36/2009-49, v němž se uvádí, že na základě podání trestního oznámení na soudce nelze bez dalšího vyvozovat podjatost, neboť by to mohlo „velmi snadno vyústit v možnost účastníků ovlivňovat složení ve věci rozhodujícího senátu např. podáváním byť i zcela zjevně a zřejmě nedůvodných trestních oznámení, která by pak automaticky vedla k vyloučení soudce“. Z podaného trestního oznámení pouze plyne, že A. Š. nesouhlasí s postupem úředních osob ve správních řízeních, jež se dotýkají I. a II. etapy vodovodu a kanalizace, neboť dle A. Š. nerespektují vlastnické právo jeho a žalobkyň. Rovněž žalobkyně ve svých námitkách podjatosti adresovaných tajemníku městského úřadu v průběhu odvolacího řízení uvedly, že spatřují podjatost v nerespektování stanovisek a vlastnických práv žalobkyň k I., resp. II. etapě vodovodu a kanalizace. Nesouhlas s postupem úřední osoby však sám o sobě nezavdává důvod k pochybnostem o její nestrannosti. Jestliže žalobkyně měly za to, že rozhodnutí vydané úřední osobou je nezákonné nebo že řízení, které mu předcházelo, je stíženo vadou, mohly se bránit řádným opravným prostředkem ve správním řízení a posléze žalobou, nikoli podáním trestního oznámení. Pokud k takovému úkonu jejich statutární orgán přistoupil, není to důvodem podjatosti úřední osoby. Nutno dodat, že ve vztahu k námitkám týkajícím se vodovodu a kanalizace postupoval stavební úřad plně v souladu s právním názorem žalovaného, s nímž se zdejší soud ztotožnil. Ve vztahu k žalobkyni b) soud opětovně upozorňuje, že její žaloba na určení vlastnického práva k vodovodu a kanalizaci byla pravomocně zamítnuta. Dle názoru soudu pochybení stavebního úřadu spočívající v tom, že vztáhl právní názor žalovaného týkající se vodovodu a kanalizace též na přípojky, samo o sobě nezakládá důvodné pochybnosti o nestrannosti úřední osoby, resp. zájmu na výsledku věci [v situaci, kdy žalobkyně a) svou argumentaci týkající se přípojek

spojovala čistě s podmínkami napojení na vodovod a kanalizaci]. S ohledem na výše uvedené nelze vytýkat úřední osobě, že v podání A. Š. nespatovala důvod pro postup dle § 14 odst. 3 správního řádu. Podání trestního oznámení A. Š. na úřední osobu s ohledem na výše uvedené nezakládalo důvodnou pochybnost o její nepodjatosti. Za dané situace nebyl dán důvod odvolací řízení přerušit do skončení trestního řízení, resp. prověřování uvedeného oznámení. Námitka tedy není důvodná.

98. Soud dodává, že správní orgány nepochybily, pokud o námitkách podjatosti uplatněných žalobkyněmi v průběhu odvolacího řízení nerozhodovaly postupem dle § 14 odst. 2 správního řádu, neboť „*má-li mít rozhodnutí o tom, zda je pracovník správního orgánu vyloučen, smysl, musí rozhodnutí o námitce předcházet rozhodnutí o věci samé; rozhodovat o podjatosti dodatečně zákon samostatně zpětně neumožňuje*“ (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 8. 1998, sp. zn. 29 Ca 200/96, jehož závěry jsou plně aplikovatelné též ve vztahu ke správnímu řádu). Jak vysvětlil NSS v rozsudku ze dne 20. 12. 2018, č. j. 3 As 219/2017-50, „*[o]pačný přístup by postrádal logiku, neboť smyslem institutu námítky podjatosti je vyloučit možnost, aby se na výkonu pravomoci správního orgánu bezprostředně podílely osoby, u nichž lze důvodně pochybovat o jejich nepodjatosti; jelikož jde o institut správního řízení, je zřejmé, že směřuje k tomu, aby případná podjatost takových osob neatakovala účel správního řízení, kterým je vydání rozhodnutí (§ 9 správního řádu).* Stěžovatel přitom absenci nestrannosti správního orgánu „*namítá*“ (ke kvalitě námítek viz níže) až ve svém odvolání, tj. po vydání správního rozhodnutí I. stupně. Účelu správního řízení tak již bylo, byť v daný moment pouze nepravomocně, dosaženo, čímž bylo a je pojmově vyloučeno, dovolávat se ex post aktivace mechanismu, který má jeho zatížení tímto deficitem bránit. O námitce podjatosti pracovníků orgánu I. stupně, uplatněné stěžovatelem až po vydání rozhodnutí, tedy již nebylo možné rozhodnout v režimu § 14 správního řádu (srov. též rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 2 As 134/2011-200), ale posuzuje se jako námitka uplatněná v odvolání.“ Žalobkyně v žalobě nezpochybňují závěr, že podání ze dne 29. 8. 2017 nebylo učiněno jejich jménem, přičemž dle názoru soudu toto posouzení odpovídá obsahu podání. Žalovaný se s námitkami žalobkyň uplatněnými v odvolání, v nichž žalobkyně poukazovaly na námitku uplatněnou A. Š., vypořádal. Byť se žalovaný sám věcně otázkou podjatosti úřední osoby, která vydala prvostupňové rozhodnutí, nezabýval, poukázal na přípis tajemníka městského úřadu ze dne 9. 10. 2017, který posoudil skutečnosti uvedené A. Š. a dospěl k závěru, že důvody pro vyloučení úřední osoby nebyly dány. S obsahem tohoto přípisu byly žalobkyně seznámeny prostřednictvím svého jednatele, resp. společného právního zástupce, jemuž byl doručen. Žalobkyně samy přitom v odvolání jiné důvody podjatosti úřední osoby neuvedly. Jak již bylo výše uvedeno, oprávněná úřední osoba nebyla vyloučena z rozhodování pro podjatost z důvodu, že statutární orgán žalobkyň podal na tuto osobu trestní oznámení.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

99. Vzhledem k výše uvedenému soud neshledal žádný žalobní bod důvodným, a proto žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
100. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměly úspěch, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému dle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti.
101. Soud neprovedl žalobkyněmi navržený důkaz vyrozuměním Krajského ředitelství policie Středočeského kraje ze dne 24. 10. 2017, č. j. KRPS-24772-22/TC-2017-010281-KR, neboť

skutečnost, která jím měla být prokázána, není pro danou věc s ohledem na výše uvedený právní názor rozhodná. Skutečnost, že A. Š. podal trestní oznámení, nadto plyne ze správního spisu. Zbylé žalobkyněmi navrhované důkazy neprovedl, neboť jsou součástí správního spisu, který měl soud k dispozici a jehož obsah není předmětem dokazování (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. září 2020

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.

předseda senátu